

HEEMKUNDIGE KRING 'Norbert de Vrijter' Lille vzw

België – Belgique
P.B.
2275 Lille
BC 6717

Driemaandelijks contactblad

Activiteiten

- ❖ **Zaterdag, zondag 19-20 februari – Voorstelling en tentoonstelling jaarboek 2011**
- ❖ **Dinsdag 15 februari – Open archief in het heemhuis om 20.00 uur**
- ❖ **Dinsdag 15 maart – Open archief in het heemhuis om 20.00 uur**
- ❖ **Zaterdag 9 april – Lente-uitstap naar Tongerlo**
- ❖ **Vrijdag 15 april – Voorjaarslezing met Robin Hannelore**
- ❖ **Dinsdag 19 april – Open archief in het heemhuis om 20.00 uur**

Achtentwintigste jaargang nr. 111/4, februari 2011

Afgiftekantoor: 2275 Lille

Verantwoordelijke uitgever: Rosette Dillen, Moereind 22, 2275 Lille
Bankrek.: 979-0878854-39

Bestuur

Voorzitter	: Rosette Dillen, Moereind 22, Wechelderzande. 03/312.49.03.
Ondervoorzitter	: Walter Driesen, Ter Varentstraat 28, 2640 Mortsel. 03/888.44.12.
Secretaris	: Alex Vercammen, Boskapelstraat 98, Lille. 014/88.23.75
Penningmeester	: Jos Willems, Heiend 7, Lille. 014/88.02.66.
Bibliothecaris	: Vic Van Duppen, Middelveld 27, Gierle. 014/55.51.57.
Bestuursleden	: Wim Peeters, Kloosterstraat 26, Gierle. 014/55.33.55. Jules Van Olmen, Vlimmersebaan 58, Wechelderzande. 03/312.07.80. Jos Geysen, Klapdorp 33, Antwerpen. 0470/04.10.23

Vragen over onze werking? Contacteer ons!

E-mailadres: secretariaat@hklille.be

Website: www.hklille.be

Editoriaal

Beste leden,

In naam van het bestuur van de heemkundige kring wens ik u een voorspoedig en gezond 2011! We hopen dat we u dikwijls mogen ontmoeten op een van onze activiteiten in het nieuwe jaar.

Ons werkjaar sluiten we af met de voorstelling van ons nieuw jaarboek. En zoals steeds gaat hiermee ook weer een tentoonstelling samen. Deze maal duiken we onze muziekgeschiedenis in met het pianoatelier van de familie Megens. Over tentoonstelling en voorstelling van het jaarboek vindt alles verder in dit blad.

De redactie

In dit nummer

- ❖ Eenzelvigheidsbewijzen uit WO I (aanvullingen)
- ❖ Restauratie van drie schilderijen van de kerk van Wechelderzande
- ❖ Namiddaguitstap naar de abdij van Tongerlo
- ❖ Lezing met Robin Hannelore
- ❖ Voorstelling en tentoonstelling 2010
- ❖ Zoals gewoonlijk

Programma voor het kalenderjaar 2011

- **19 en 20 februari 2011** – Presentatie jaarboek met tentoonstelling pianofabriek Megens
- **9 april** – Lente-uitstap naar de abdij van Tongerlo
- **15 april** – Lezing door Robin Hannelore “Kempense Inspiratiebronnen”
- **1 mei** – Erfgoeddag
- **4 juni** – Zomeruitstap naar Aarschot
- **3 september** – Jaarlijkse reis
- **29 oktober** – Kerkhofwandeling in Turnhout
- **26 november** – Teerfeest
- **november / december** – Lessenreeks

Eenzelvigheidsbewijzen uit de Eerste Wereldoorlog (aanvullingen)

Rosette Dillen

Oorlogspas van Cornelius Grielens

In het artikel over de oorlogspas van Cornelius Grielens waren geen gegevens vermeld bij Maria Melania (°W.26/08/1877). Jules Van Olmen bezorgde ons volgende aanvulling:

Zij trouwt op 10/04/1902 met Karel Pluym (°Rijkevorsel 27/12/1876), landbouwer. Het gezin krijgt 8 kinderen waarvan er 4 jong sterven. Het gezin woont in Rijkevorsel, waar Melania in 1950 overlijdt. Karel overlijdt in 1951 in Turnhout. Jules heeft de hele stamboom van deze familie aan ons bezorgd, maar ook voor de andere leden van het gezin hebben we die niet uitgewerkt.

Oorlogspas Michaël Van de Poel

De alerte lezer, H. Van Reusel uit Olen, maakte er ons attent op dat het gezin van Michaël Van de Poel niet zeven, maar acht kinderen telde. Alfons werd niet vermeld: °Herentals 14.04.1906 - +Wijnegem 25.04.1975. Hij bleef ongehuwd.

Een tweede opmerking kwam in verband met de lapsus dat Herman de enige zoon zou zijn van Gust van Sjelle. De auteur, Jules, kent de familie zeer goed en weet beslist dat Gust twee dochters, Zefa en Julia, en twee zonen had, nl. Willy en Herman. Beide dochters zijn overleden, Willy woont in Oostmalle en Herman op de plaats waar hun ouderlijk huis stond. Het is waarschijnlijk een gedachtesprong geweest: Herman had namelijk zelf maar één zoon.

Onze excuses voor dit misverstand.

Indien u, lezer, aanvullingen hebt over artikels, door ons gepubliceerd, dan zijn we echt tevreden dat die gemeld worden. Het getuigt van kritische lectuur en onze archieven worden er door bijgewerkt.

Hartelijk dank voor alle inbreng.

Restauratie van drie schilderijen van de kerk van Wechelderzande

Rosette Dillen / Etienne Mahieu

Herinner je nog paasmaandag 2009, toen wij ‘Schatten in huis’ organiseerden en er heel wat mensen met hun echte of vermeende schatten de experts bezochten? Wij als heemkundige kring trokken ook naar onze zolder en haalden er een viertal schilderijen af in een meer dan erbarmelijke staat. Eentje trok onmiddellijk de aandacht van Etienne en Monique Mahieu, beiden restaurators van antiek en schilderijen, nl. een 18e-eeuws werk ‘De kroning van Onze-Lieve-Vrouw’. Intussen is dit schilderij grondig aangepakt door Etienne en Monique en is het een pareltje. De Wechelse kerkfabriek heeft de restauratie bekostigd en het werk zal kortelings een bestemming krijgen, zodat wij allen de kans krijgen het kunstwerk te bewonderen.

De drie andere werken stonden toen in de schaduw van die unieke vondst, maar enige tijd later vroeg de kerkfabriek of die werken ook een restauratie waard waren. Wij hebben ze naar de familie Mahieu gebracht en de schilderijen bleken zelfs ouder te zijn nl. 17e-, zelfs 16e-eeuws. Ze waren volledig origineel, zonder ooit in de tijd een retouche of opknapbeurt gekend te hebben. Opnieuw vindt de kerkfabriek ‘Sint-Amelberga’ dat ze die unieke werken moest laten opknappen en terugbezorgen aan de kerk, *‘waar ze waarschijnlijk ooit hebben gehangen’*. Intussen werden de werken op zondag 16 januari jl. na de hoogmis in de Sint-Amelbergakerk van Wechelderzande feestelijk opgehangen en hebben we er een glaasje kunnen op drinken. We hopen dat ze daar op het koor een mooie tijd tegemoet gaan en dat velen van deze pareltjes zullen genieten.

Etienne Mahieu heeft ons ook een restauratieverslag bezorgd, dat we hier publiceren. Het geeft u een boeiend relaas van hoe schilderijen, waaraan iedereen voorbijging en die niet de minste aandacht kregen, veranderen in echte blikvangers !

Ter herinnering: de schilderijen stonden op de zolder van het heemhuis, waar ze achteloos waren neergezet na de verhuis van ons archief en inboedel uit het lokaaltje in Hof d’Intere waar wij 20 jaar ons heem hadden.

De drie werken zijn olieverf op doek. Een ervan, “De Opdracht des Heren” heeft nog zijn oorspronkelijke lijst.

Alle drie de schilderijen werden in de 17e eeuw geschilderd door een anoniem kunstenaar, want we vinden geen enkele signatuur of monogram. De stijl van het eerste en het tweede werk is zeer vergelijkbaar, hoewel de werken duidelijk niet van dezelfde hand zijn. Stilistisch kunnen ze worden ondergebracht in de vroegbarok uit het Antwerpse. Het derde schilderij, "de Pieta" heeft veeleer een maniëristische factuur van vroegere datum en kunnen we situeren in de zestiende eeuw. De plaats van ontstaan is hier moeilijker in te schatten, maar Brabant en de omgeving Brussel zouden hier kunnen

Tijdens de vernisafname

worden gesuggereerd.

Interessant is hier wel dat de eerste twee werken nog omzeggens in de "originele" toestand zijn, dat betekent dat ze niet overschilderd of versneden zijn. Het derde schilderij werd ooit gevernist. Een signatuur is op geen van de drie te bespeuren. Dat ze niet getekend zijn door de kunstenaar is niet verwonderlijk want in de zestiende en zeventiende eeuw was de maker van een schilderij een ambachtsman gelijk een schrijnwerker of een metselaar. Bovendien zijn het alle drie werken, die uit een atelier stammen, waar ze niet door één individu werden gemaakt maar waar elkeen zijn specialiteit of vaardigheid op toepaste. Het is vrijwel zeker dat de figuren en de achtergrond niet door dezelfde hand werden geschilderd. Pas in de tweede helft van de 18e E begonnen kunstenaars hun werk te ondertekenen.

Christus en de Samaritaanse vrouw:

Voor restauratie

Na restauratie

De afbeelding van Christus en de Samaritaanse komt weinig voor in de Christus-iconografie. Zeer herkenbaar is hier de put, op de achtergrond waar de muren van de stad of de tempelruïnes te zien zijn. In zijn gesprek met de Samaritaanse vrouw bij de put op de voorgrond zegt Jezus dat wie zijn levende water gedronken heeft vervolgens ook zelf een fontein van eeuwig leven voor anderen wordt.

He schilderij is in een zeer gehavende toestand. Het doek heeft nog zeer weinig trekweerstand omdat vooral de onderkant zeer erg door schimmel is aangetast en op die plaats de verflaag ofwel deels verdwenen is ofwel los zit op de ondergrond.

Verder vertoont het doek een viertal scheuren en perforaties, die vooral te wijten zijn aan mechanische 'ongelukken'. De weerstand van het doek is dermate gering dat het bij het minste contact met een hard voorwerp scheuren of perforaties vertoont.

Vooraleer de restauratie aan te vatten werd de loszittende verf 'gefixeerd' met vislijm opdat er geen verfvlies zou optreden bij de volgende bewerkingen.

In de eerste plaats werd het werk gereinigd. Een vernislaag kon niet worden aangetoond, het vuilaanslag zat dus rechtstreeks op de verf, wat het reinigen zeer delicaat maakte.

We hebben gereinigd met een waterig systeem, waarin een mengsel van de enzymes 'lipase' en 'amylase' waren opgelost. Daardoor werd al vrij veel aanslag opgelost. Enkel drek van

duiven bleef hardnekkig achter. Eigenaardig was ook dat het werk geen sporen van koolstofaanslag vertoonde, waaruit kan worden afgeleid dat het oorspronkelijk niet in een kerk of kapel heeft gehangen.

Dan konden de scheuren worden hersteld door de draden van het doek stuk voor stuk terug met elkaar te verbinden door warm ‘lassen’ met nylonpoeder.

Vervolgens werd het schilderij van het spieraam gehaald en werd er met een gesmolten mengsel van bijenwas en dammarhars een nieuw linnen doek tegenaan geplakt. Er werd voor gezorgd dat de weefdichtheid (11 draden in keperrichting en 12 draden in inslagrichting) en weefpatroon (keperbinding) zoveel mogelijk gelijk waren aan die van het oorspronkelijk doek. Door die bewerking komt alle loszittende verf vast te liggen in het doorgedrongen was-harsmengsel, dus ook die delen die aan de eerste fixatie ontsnapten.

Nu kan het werk op een nieuw spieraam worden gespijkerd en opgespannen. Dan volgt er een grondiger reiniging met ABS-oplossing (ABS = abietine based soap), op de juiste zuurtegraad gebracht met triethanolamine.

Eens die bewerking uitgevoerd kunnen de ‘littekens’ van de scheuren worden bijgeplamuurd met plamuur op basis van dierlijke lijm (collageen) en krijt, waarna wordt geretoucheerd met verf, gemaakt uit pigment en Paraloid B72-bindmiddel. De retouches worden volgens de ‘tratteggio-methode’ uitgevoerd. Die bestaat uit het inschilderen van de schade met korte streepjes verf op ong. 0,3 mm van elkaar.

Ten slotte werd een zeer dunne bescherm laag van dammarvernis aangebracht, waarbij echter wel gestreefd werd naar een mat oppervlak, zoals het beslist oorspronkelijk ook zou zijn geweest.

Onze Lieve Vrouw Lichtmis

(of "Christus brengt het eeuwig licht")

Voor restauratie

Na restauratie

Dit werk is al een even zeldzame voorstelling als vorige. Het was in een nog meer dramatische staat, gelet op de zeer ernstige schimmelaantasting van het doek onderaan en bij nazicht verspreid over heel het schilderij. De schimmel had niet alleen het linnen van het doek aangestast maar ook de preparatielaag van het doek, die bestaat uit een mengsel van huidenlijm en krijt. Hier moest met de grootste omzichtigheid gewerkt worden. Daarom hebben we vooraf-

gaand aan elke andere bewerking het hele beeldvlak voorzien van een zgn. ‘facing’: dat zijn losse papiertjes (Japans Kozo-papier), opgeplakt met een was-harsmengsel en aangestroken met een warme spatel.

Vervolgens werd bedoekt met was-hars en kon het werk op een nieuw spieraam worden gezet. Doordat nu de verf goed vastzat en het doek stevigheid herwonnen had, kon meteen de facing worden verwijderd en met de reiniging, zoals hierboven beschreven, worden aangevangen. Het overtollige was-harsmengsel werd verwijderd met iso-octaan.

De verdere bewerking is zeer vergelijkbaar met die van het eerste schilderij.

De Bewening

Voor restauratie

Na restauratie

Het is een werk van vroegere datum en, merkwaardig genoeg, in een betere staat. Hier was geen schimmelaantasting. Alleen werd het ooit gevernist met een vrij hardnekkige copalolievernis. Vermoedelijk werd die laag in de 19e eeuw aangebracht. Dit doet ook vermoeden dat de schilderijen niet samen in dezelfde ruimte waren opgesteld. De kwaliteit van schilderen is in dit werk superieur aan die van de vorige twee werken. Hier kan wel één hand worden aangetoond en kan Brussel worden vooropgesteld als vermoedelijke plaats van ontstaan.

Buiten de moeilijkheid om de copalvernis te verwijderen, waarbij een azeotropisch mengsel van methanol en dichloorethaan diende te worden gebruikt, is de verdere bewerking vergelijkbaar met die van de vorige twee werken.

Articon Restauratie Technieken n.v. Bergstraat 13   2290 Vorselaar Gerestaureerd door Monique Mahieu
---

Bedenking: Volgens het verslag blijken de doeken geen koolstofaanslag te bevatten, zodat ze waarschijnlijk toch niet in een kerk hebben gehangen. De doeken hadden wel een vetaanslag wat meer wijst op een woonruimte. Zijn ze eigendom geweest van een pastoor en hingen de werken in een woonkamer? Zijn ze achtergebleven in het Hof d'Intere dat decennialang een pastorie was? Dit achterhalen is bijna niet mogelijk, maar het belet niet dat ze de moeite waard zijn om een plaats te krijgen in het patrimonium van de Sint-Amelbergaparochie.

Namiddaguitstap naar de abdij van Tongerlo

Zaterdag, 9 april

Op verzoek van heer Giselbert van Castelle, een vermogend landheer, kwamen omstreeks 1130 enkele norbertijnen van de Sint-Michielsabdij van Antwerpen zich op zijn landgoed in Tongerlo vestigen. Deze jonge kloosterstichting ontstond in het kader van de kerkelijke vernieuwingsbeweging rond Norbert van Gennepe, die in Prémontré (Fr.) rond 1121 met een gemeenschap van reguliere kanunniken was begonnen.

Dit was het prille begin van de abdij

Deze abdij gaan we bezoeken met een plaatselijke gids op onze volgende namiddaguitstap, die zal doorgaan op zaterdag, 9 april.

Zoals steeds komen we samen aan ons heemhuis om 13.00 uur. Vandaar rijden we naar de abdij waar we rond 13.30 uur verwacht worden. Rechtstreeks naar Tongerlo rijden is natuurlijk ook een optie. We starten de rondleiding aan de ingang van de abdij.

Deelname in de kosten: 2 euro.

Lezing – Robin Hannelore

Vrijdag, 15 april

Robin Hannelore, pseudoniem voor August Obbels, zal ons een avond onderhouden over zijn ‘Kempense Inspiratiebronnen’.

Hannelore werd geboren te Pulle op 21 maart 1937 en woont momenteel in Grobbendonk. Tot in 1997 was hij leraar Germaanse talen, o.a. aan het Scheppersinstituut te Herentals. Hij werkte ook een tijdje voor De Standaard, waarvoor hij stukjes schreef over het reilen en zeilen in het Kempense groen, later gebundeld in twee boeken (*Dagboek van een natuurliefhebber*, 1984 en *Dagboek van een groenridder*, 1988).

In zijn werken keert hij steeds weer terug naar zijn Kempense roots en vooral naar zijn geboortedorp Pulle.

Samen met Frans Deputer en Walter Van den Broeck richtte hij het satirisch-kritische tijdschrift *Heibel* op. Ook samen met deze auteurs publiceerde hij de roman *Trojka voor spoken* (1970).

Hannelore publiceerde ook twee bundels gesprekken met Hubert Lampo: *Er is meer Horatio* uit 1970 en *Grobbendonkse brieven* uit 1974. Dat hij affiniteit heeft met het werk van Lampo mag blijken uit het feit dat ook hij in zijn proza vaak gebruik maakt van magisch-realistische elementen.

Omwille van zijn sterk geëngageerde poëzie werd hij ook weleens de ‘angry young man’ van Vlaanderen genoemd.

De lezing gaat door op vrijdag 15 april om 19.30 uur in de zaal van het Lindelo.

Bericht aan onze leden zelfstandigen

De Heemkundige Kring wil de leden zelfstandigen danken voor hun sponsoring van onze contactbladen tijdens het werkjaar 2010.

Viermaal per jaar verschijnt ons contactblad op een oplage van meer dan vijfhonderd exemplaren. Zonder uw sponsoring zou dit niet mogelijk zijn.

Daarom zijn we zo vrij opnieuw een beroep te doen op u voor het volgende werkjaar. Indien u dit wenst, kan u ons opnieuw steunen door een advertentie te plaatsen in ons driemaandelijks blad. Deze zal dan in de volledige jaargang (4 nummers) verschijnen vanaf mei 2011.

De vooropgestelde prijs bedraagt:

- 20 € voor 1/8 van een A4-blad
- 30 € voor 1/4 van een A4-blad
- 60 € voor 1/2 van een A4-blad
- 120 € voor een volledig A4-blad

Dit bedrag kan u storten op onze bankrekening 979-0878854-39 met vermelding “sponsoring contactblad” en dit vóór 1 maart 2011.

Nieuwe sponsors, of zij die ons reeds sponsorden maar hun advertentie willen aanpassen voor het jaar 2011, kunnen hun nieuwe lay-out aan Jos Willems bezorgen, Heiend 7 in Lille (e-mailadres: alice@euphonymet.be), of doormailen naar secretariaat@hklille.be.

Indien u dat zou wensen, zijn we ook graag bereid om na een telefoontje van u, de teksten persoonlijk te komen ophalen.

Om alles echter in goede banen te kunnen leiden, dienen we wel op uiterlijk 5 maart 2011 in het bezit te zijn van uw nieuwe of aangepaste tekst!

We danken u alvast bij voorbaat voor uw bereidwillige financiële steun.

Het bestuur.

Jaarboek 2010

Alex Vercammen

Zoals steeds hebben we getracht om de vier deelgemeenten aan bod te laten komen in onze artikels.

Het hoofdartikel, van de hand van *Rosette Dillen*, beschrijft de geschiedenis van het piano-atelier van de familie Megens in Gierle. Ze verdiepte zich in het verleden van de familie Megens, meer bepaald de Gierlese Marianus en zijn zoon Stanislas, die tot onze verbeelding spreekt vermits hij een pianofabriek opstartte in Gierle. Dit artikel wordt door de bijhorende tentoonstelling nog meer gevisualiseerd.

Nico Paepen beëindigt de reeks ‘De Aard van de zes dorpen’ (Beerse, Vosselaar, Gierle, Lille, Wechelderzande en Vlimmeren), het laatste deel van zijn licentiaatsverhandeling uit 2002 die hij later nog herwerkte.

‘Vanwaar komen de families Van Hemel in Lille, Poederlee en Wechelderzande?’ Het antwoord op deze vraag komt van Jules Van Olmen. Het artikel is een uittreksel uit de familiegeschiedenis die hij over het geslacht Van Hemel schreef.

Ten slotte vergast *Walter Driesen* ons op een anekdote uit de geschiedenis van Poederlee.

Voorstelling Jaarboek en tentoonstelling

Zaterdag, zondag 19-20 februari

Traditiegetrouw starten we een nieuw werkjaar met de voorstelling van het nieuwe jaarboek, omkaderd door een fijne tentoonstelling. Ook dit jaar is het niet anders. Deze maal draait alles om muziek.

Tussen 1890 en 1930 was Gierle een pianofabriek rijk. De familie Megens bouwde er in die tijd buffetpiano's. Onze voorzitter Rosette Dillen heeft getracht – met de hulp van afstammelingen van de familie Megens – het verhaal van de piano's in Gierle te reconstrueren. Het resultaat vindt u in het Jaarboek 2010

De openingszitting van de tentoonstelling over het pianoatelier van Megens op zaterdag, 19 februari, wordt opgeluisterd met optredens van Hilde Devos. Zij zal tussen de toespraken enkele ‘Lieder ohne Worte’ brengen van Felix Mendelssohn, ook wel eens de vader van de pianomuziek in de burgerwoning genoemd. Tot slot van de opening speelt ze nog een miniatuurconcert, meer bepaald een suite voor piano van Flor Peeters, een componist van bij ons die geboren werd te Tielen in 1903. Hij overleed te Antwerpen in 1986.

Op zondag is er een aperitiefconcert om 10.30 uur dat gegeven wordt door Marie-Louise De Doncker, samen met haar broer en schoonzus.

De tentoonstelling is open op zaterdag van 15.00 uur, na de openingszitting, tot 18.00 uur en op zondag van 10.00 tot 18.00 uur. Het adres is Kloosterstraat 28 in Gierle.

Het nieuwe Jaarboek 2010 kan tijdens de openingsuren van de tentoonstelling worden afgehaald.

Schenken

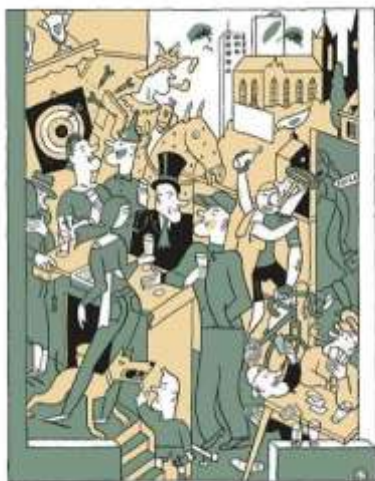
Onderstaande sympathisanten van de Heemkundige Kring schonken ons diverse zaken:

- Henriëtte Hufkens bezorgde ons drie oude boeken met verhalen uit de Kempen.
- Jean Nulens, de laatste onderpastoor van Lille, schonk ons het boek ‘Het elfde gebod’.
- Van Herman Goetschalckx ontvingen we het diploma van oorlogsverdiensten van burgemeester Goetschalckx.
- Jef Haverans schonk ons een boek over de kerkelijke geschiedenis van Ekeren, geschreven door E.H. Jozef Goetschalckx.

Wij danken de schenkers hartelijk voor hun steun aan onze kring.

Zoals gewoonlijk

Walter Driesen

WWW.TRADITIES.BE

Gewoonlijk zetten we ieder jaar een schoentje klaar voor de Sint, doen we een geheime wens als we de kaarsjes op onze verjaardagstaart uitblazen, eten we zoetigheden tijdens het Suikerfeest en gaan we graag naar een babyborrel. Of is dat toch allemaal niet zo gewoon? Je beseft het niet altijd, maar met gewoonten en gebruiken zoals deze zet je de tradities van je (voor)ouders voort.

Tradities zijn verbonden met voorwerpen, rituelen en waarden en spelen een belangrijke rol in ons leven. Er zijn een aantal tradities waar werkelijk iedereen mee vertrouwd is. Iedereen kent bijvoorbeeld wel carnaval, moederdag of Halloween. Andere tradities zijn dan weer persoonlijker en zijn alleen voor jou en je gezin heel speciaal. Misschien staan er bij jou in de familie iedere woensdagavond wel gehaktballetjes in tomatensaus op het menu of hebben jullie een heel eigen manier om iemands 18de verjaardag te vieren. Verder zijn er ook nog tradities

die eigen zijn aan een groep of cultuur of die te maken hebben met een bepaalde activiteit. Zo houden de schuttersgilden bijvoorbeeld nog altijd heel wat eeuwenoude gebruiken en gewoonten in ere. Heel eenvoudig gesteld kunnen we zeggen dat tradities te maken hebben met geboorte, de dood en alles daar tussenin.

Tradities zijn misschien wel alledaags, maar tegelijk ook heel waardevol. Zonder er bij stil te staan geeft een generatie via tradities een stukje van haar cultuur door aan de volgende. Maar waarom we bepaalde tradities door de jaren heen bewaren en andere gebruiken dan weer niet, is niet altijd zo duidelijk. Is het louter een kwestie van gewoonte of is er meer dan dat aan de hand?

Bieden tradities ons misschien houvast op droeve of feestelijke momenten? Versterken ze het groepsgevoel? Of helpen ze ons vooral om onszelf en anderen beter te leren kennen?

In de komende maanden trekt Volkskunde Vlaanderen vzw er op uit om het antwoord op al deze vragen te achterhalen. Daarom hebben we zonet het project 'Zoals gewoonlijk!?' gelanceerd. En het liefst van al willen we nu iedereen bij dit project betrekken! Om zicht te krijgen op de tradities die in Vlaanderen leven, kunnen we je hulp goed gebruiken. Vul daarom het formulier aan het einde van dit artikel in of surf naar www.tradities.be en laat ons weten welke tradities jij belangrijk vindt. Zo kunnen wij een licht werpen op deze oude en nieuwe gewoonten en gebruiken.

Ook onze Heemkundige Kring is benieuwd naar de tradities die nog in onze samenleving leven of leefden. Wij zijn benieuwd naar jullie verhalen en hoe jullie deze gebruiken beleefden. Wij zouden ons graag richten op volgende gebruiken:

- **nieuwjaarzingen**
- **verloren maandag**
- **carnaval**
- **vos roven**

Volgend contactblad komen andere gebruiken aan de beurt!
Bezorg je verhaal aan de Heemkundige Kring via onze brievenbus, website of een van de bestuursleden.

Naam: .....

M/V:*..... **Geboortedatum:***.....

Adres*: .....

E-mailadres: .....

(velden met een * zijn verplicht in te vullen)

Dit zijn de tradities die ik wil bewaren voor de toekomst:

Traditie 1 .....

Waarom? .....

Traditie 2 .....

Waarom? .....

Traditie 3 .....

Waarom? .....

Traditie 4 .....

Waarom? .....